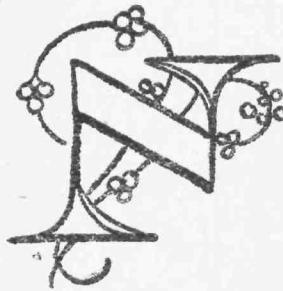

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΜΠΟΚΑΤΣΙΑΜΠΗ

ΕΑΝ καλλιτεχνικήν έργασίαν παρουσιάσασεν εἰς τὴν ἑτησίαν ἐν τῷ ζωγραφιώ τοῦ ἔπειταν διατεκριμένος ζωγράφος και καθηγητής τῆς Καλλ. σχολῆς κ. Β. Μπον αποι. ἀμπτης. Οἱ νέοι πίνακες περὶ τοὺς 25, εἰνε ἀντάξιοι τῆς φήμης του. Καὶ εἰς τὰ ἔργα αὐτά εἶνε ὁ δυνατός, ὁ ἐμπνευσμένος, ὁ ποιητικώτατος καλλι-

τέχνης. Ἐφέτος κυριαρχεῖ μέγας πίναξ «Γιὰ τὸ φύρεμα». Ἀπὸ τὴν προκαταίων τῆς Κερδυνάς φεύγουν ἡ ψαρόβαρκες. Ἐνας θαυμάσιος διπλούς φωτισμός κναυνῶν και πτυχιακῶν προσδίδει μίαν ἔξαιρετην ἐντύπωσιν. Ο καλλιτέχνης ἀνασκευνέται τέλειος κάτιος τῶν μυστηρίων τῆς θαλάσσης και τοῦ δρᾶζοντος. Εἰς τὰς λεπτομερείας ἀντιβίης, εἰς το σύνολον παραστατικότατος. Μία τρικυμία μὲν ἐν σπάσιμο κύματος, γεμάτη δροσιά και κίνησιν, τὸ Καλαφάτιον, μία γονία τοῦ Πειραιῶν λιμένεων, εἶναι ἀπεικόνιστες μὲν πολλὴν εἰλικρίνειαν φιλοτεχνημένης. Ἐκ τῶν τοπείων εἰς ἡ κυριαρχεῖ ἡ Ἀττικὴ φύσις μὲ τὸ κάρισμα τῆς ἀκριβοῦς ἀπόδοσεως, ἡ Ἀλυσίδα, ἡ Πικροδάφνη, ἡ Φθινωπορινὴ δύσις, ἡ Δεξαμενὴ τῶν Παναθηναϊών, ἡ Κολονούν οὖν εἴνε ἀποτελεῖς γραφικῶτατα. Δύο κεφαλαῖ-ν pendant ἐκφράσεως- τὸ Τάμπα και τὸ Χαμόγελο είναι δύο στολισμοὶ τῆς ἐκθέσεως. Εἰς τὸ Τάμπα ἡ μελαγχολία μᾶς συμπαθεστάτης καλογρίστας διαθέτει τὸν συνετήν συμπαθῶς. Ενῷ το πονηρὸ γέλοιο τῆς ἀλλῆς κόρης, τῆς κοσμικῆς, ἐμβάλλει εἰς πειρασμόν. Τὴν ἐκθεσιν συνεπληρώσαν πολιούτερα ἐκλεκτά ἔργα ως τὸ Castel ο S. Angelo τῆς Ρώμης, ἡ Ἐβραϊκὴ συνοικίατῆς Κερδυνάς. Οἱ φιλότεχνοι κ. κ. Σ. Τοκιούπης, Ἡλιάσκος, Γρηγορίου, Β. Τσαγγρής, αἱ δεσπ. Δαμιανοῦ και Καρατζᾶ ἀπήγαγον περὶ τὰ δύδεμα ἔργα ἐκ τῆς καλλιτεχνικῆς τῶν φωλεᾶς.

ΚΟΓΕΒΙΝΑ

Ο κ. Κογεβίνας ὑπῆρξεν ὁ μόνος Ἑλλην καλλιτέχνης, διστις εἰργάσθη πολεμικά εἰδόνας, παρακολουθήσας ἐνιοτῇ τῆς Κυβερνήσεως ἐν τοῦ σύνεγγυς τὰς πολεμικὰς ἐπιεικήσεις. Ἀπετύπωσε μὲ τὴν γνωστὴν φιλοτονίαν τοῦ καρακτηριστικὰ σημεία τῆς ἐν τῷ Μακεδονικῷ μετώπῳ πολεμικῆς δράσεως. Ἡ ἐκθεσίς του εἰς τὴν αίθουσαν «Γέο» προεκάλεσε ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν φιλοτέχνων.

Ο κ. Κογεβίνας εἰς τὰ πολεμικά του ἔργα εἶνε θετικάτερος. Οἱ ἴμπτεσιονισμὸς του ὁ διπλὸς ἐκδηλοῦται εἰς τοὺς ἐκθεματικοὺς ὅγκους τῆς Σαντορίνης και τῆς Παλαιοκαστρίτας, ἐδῶ ὑποχωρεῖ και μία ὑποβλητικότης, τὴν δοπιαν μᾶς ἔχει δύοντας ιδιαιτερώς εἰς τινὰ Κερδυναὶ τοπεῖα, κυριαρχεῖ. Ἀπέδωκε εἰς τὰς φύσεις δυσκόλους συνθέσεις του μὲ ὅπλητην γραμμῶν και ἀνεπιτήδευτα ἐπεισόδια, πορείας, μάχας, μ' ὄλην δὲ τὴν φρίκην τοῦ πολέμου διαφαίνεται μία ποίησις.

Ἐκ τῶν πολεμικῶν του πινάκων ἀνερχομένων εἰς 15 ὁ καλλίτεχνος εἶναι ἡ «Παλινόστησις τῶν προσφύγων», μία θλιβερὰ ἐπάνοδος τῶν ἐκτοπισθέντων «Ἐλ-

λήνων. Ἐνας δημιος, ἀποτελῶν καραβάνι, βαδίζει. Ὁ ἀρμάτας φορτωμένος μὲ τὰ ἀπομεινάρια τῶν πραγμάτων τοῦ σπιτιοῦ. Ἐνας σκύλος προηγεῖται. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου ἔνα ἀλογό σκοτωμένο. Ἄνωθέν του σμῆνος κοράκων περιπταται. Ἡ ποποθέτησις καλὴ και ἡ κίνησις εἶνε ἐκφραστική.

Ἡ «Μάχη τοῦ Σκρά» παρουσιάζει μίαν νεωτεριστικήν ἀποφίνων τοῦ πολέμου μὲ τὰς ἐπιστημονικὰς μεθόδους. Λειπει εἰς τὰς νεωτέρας μάχας ἡ μεγαλειώδης κίνησις τῶν παλαιοτέρων πολέμων. Εἰνε ἀγών κυρίως ὑπόγειος και ἐναέριος. ἀγών ὑπερτηλεβόλων και ἀσφυξιογόνων. Θεαματικῶς ἔγινε μονότονος, θαμβός, θυρεώδης. Ἐπομένως οἱ σημειοί πολεμικοὶ τίνακες δὲν εἶνε δυνατὸν ἡ νάυστρος εἰς ἐντύπωσιν καλλιτεχνικήν. Εἰς τὴν μάχην τοῦ Σκρά προχωροῦν μέσα εἰς τὸ καράκωμα οἱ στρατιῶται· ἐνῷ οἱ θρυλικὸς λόφος πέραν στεφανοῦται ἀπὸ τὰς ἐργῆς τῶν ὄβιδων. Εἰς τὴν «Νυκτερινὴν ἐπίθεσιν τῆς Δοιογάνης» μία φάλαγξ ἐκτυλίσσεται ἐπιτιθεμένη κοτά τοῦ ἐλέθρου, ἐνῷ ἀνωθεν διασταυροῦνται ὄρθιδες και ἐκτινάσσονται φτωτοβολίδες. Εἰνε πίναξ μᾶλλον διαπομπητικός. Οἱ «Τούρκοι αἰγαλάτωτοι» ἐργαζόμενοι εἰς μίαν ὄδον, εἶνε κάλλιστος πίναξ εἰς φῶς και σχέδιον.

Ἡ εἰσόδος τῆς Μεραρχίας Σεροῶν εἰς τὴν διώνυνην πόλιν, ἡ προέλασις τοῦ 12 Συντάγματος πρὸς τὰ Σκόπια, δίδουν μίαν ἰδέαν στρατιωτικῶν συνήσεων, ὑπερδούν ὅμως τεγγικῶς. Ἡ περιπολία ἐπέρα τὴν Γενγελῆν ἀπεικονίζει μίαν ἀποφίνων περιεργοτάτην διά ζωγραφικῶν πίνακα.

Εἰς τὰ Eaux forts δ κ. Κογεβίνας ἀναδείνυται ἀριστος. Μερικοὶ πίνακες του μικροὶ ἀξίζουν περισσότερον ἀπὸ μερικοὺς ἄλλους μεγάλους, ἔχοντας ἀξιώσεις. Εἰνε σκύτασι μὲ ζωήν. Ο «Ἀβέρωφ» στὴ Πόλι, μὲ τὴν Ἀγ. Σοφίαν εἰς τὸ βάθος, η Περιθαλψίη γυναικῶν εἰς τὰς Σέρρας, αἱ ὀποῖαι εἰς μίαν πένθιμον σειράν, φαντάσματα δυστυχίας, περιμένουν διά νά πάρουν τὸ συστίτιον, εἶνε τὰ ἄριστα.

Εἰς ἄλλην πλευράν, ὁ συμπαθής καλλιτεχνής ἐκθέτει διάφορας ἄλλα ἔργα, δύν ὑπερέχει δ «Επιστρινός». Ἡ σκηνοθεσία ἀριστή, ποιητικωτάτη. Ἡ φύσις ἔχει μίαν γαλήνην πληρη μυστικοπαθείας. Ο βοσκός ἐπιστρέφει, τὸ μισθωφέγγαρο φωτίζει μελαγχολικά. Αἱ ἀπόγειες τῶν μονών τοῦ Ἀγ. Ορούς ἀρκετά επιτυχεῖς. Ἡ Κυβέρνησης ἡγοράσε δύο ἔργα και γνωστοὶ φιλότεχνοι περὶ τὰ 15. Τὰ ἐν δλφ ἐπιειδέντα ἔργα ἀνέρχονται εἰς 100.

Ο κ. Τόμπρος ἐπόσιμης τὴν ἐκθεσιν μὲ δύο ζωγραφικά του, τὴν «Περιόρφων» και τοὺς «Ἀποδιωγμένους», ἐμπνευσμένα ἀπὸ τοὺς διαγωγούς τῶν ὑποδύλων Ἑλλήνων. Τὸ δευτέρον ἰδίως εἶνε ἐκφραστικώτατον μία πνόην ἀνωτέρας τέχνης τὸ ηνόησε.

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΗ

Δύο ἐφάμιλλοι εἰς σατυρικὴν δύναμιν και καλλιτεχνικὴν γραμμὴν γελοιογράφοι, δ κ. Γ. Μανωλᾶς (Noir) και Ε. Παπαδημητρίου ἐξέδηκαν σειράν καριεστάτων γελοιογραφιῶν εἰς δύο αἰθουσας τῆς «Επιφειλείς» «Coq rouge». Εἰνε γνωστὴ ἡ χάρις και ἡ ἐπιτότης μεθ' ἡς κειρίζονται τὴν μολυβδίδα ἀμφότεροι, ἐκ τῶν δημοσιεύσεων διαφόρων Αθηναϊκῶν τύπων. «Ἄλλ» ἡδη συγκεντρωμένον ἡ μᾶλλον ἀδελφωμένον τὸ ἔργον των ἐλκύει ζωηροτεραν τὴν ἐκτίμησην. «Ἐκ τῶν γελοιογραφιῶν τοῦ Noir, ἀνερχομένων εἰς 72, ἡ «Ενκελ, δ κ. Κα-